

Bijlage 2

Verantwoordingsverklaring

Bijlage 2: Verantwoordingsverklaring

In deze bijlage gaan we in op de samenstelling en de verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht (RvT) en reflecteert de Raad op het functioneren van de organisatie en op het eigen functioneren in het verslagjaar. Ook legt de RvT conform de eisen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) hieronder een verantwoordingsverklaring af. Het onafhankelijke Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) verstrekt erkenningen aan fondsenwervende goede doelen. Het CBF-Keurmerkstelsel is opgenomen in de ConsuWijzer en is bedoeld om de donateur te beschermen.

Evaluatie van het verslagjaar

De Raad van Toezicht kijkt met tevredenheid terug op het verslagjaar 2016-2017. Plan Nederland heeft op een goede wijze invulling kunnen geven aan de voorgenomen doelen en heeft succesvolle projecten gerealiseerd. Verder is de positionering van Plan Nederland in de sector en in de internationale organisatie versterkt. De Raad vindt het jammer dat het ondanks de inspanningen nog niet lukt om het werk van Plan Nederland bij een groter deel van het Nederlandse publiek bekend te maken. Het kantoor functioneert goed en de financiën zijn op orde. De inkomsten van Plan Nederland zijn gegroeid en het vooruitzicht is dat ze in de komende jaren stabiel zullen blijven door een spreiding van inkomstenbronnen. De Raad van Toezicht realiseert zich dat de werkdruk van veel mensen in de organisatie hoog is en spreekt de waardering uit voor de grote inzet van de medewerkers.

Risico's en risicobeheersing

De Raad van Toezicht houdt nauw toezicht op de risico's en mate van risicobeheersing in de organisatie. Jaarlijks bespreken we dit onderwerp tijdens de vergaderingen van de Raad. In hoofdstuk 5 (Risico's en onzekerheden managen) staat een overzicht van de belangrijkste risico's en de manier waarop Plan Nederland deze beheerst.

Evaluatie van de directie

De Raad heeft in het verslagjaar een evaluatiegesprek gevoerd met directeur Monique van 't Hek, dat opgenomen is in het personeelsdossier. De Raad heeft vertrouwen in de wijze waarop de directeur de organisatie leidt en hoe zij toeziet op de uitvoering van de projecten. De samenwerking met de directie verloopt zeer constructief. De voorzitter van de Raad van Toezicht had geregeld overleg met de directie over lopende zaken en het toekomstige beleid. De hoofdlijnen van die gesprekken zijn gedeeld met de voltallige Raad van Toezicht.

Evaluatie Raad van Toezicht

Het functioneren van de Raad van Toezicht is geëvalueerd door een externe partij. Uit de evaluatie blijkt dat de leden tevreden zijn over het intern functioneren. De aanwezigheid van de leden bij de vergaderingen was goed, de leden toonden zich steeds zeer betrokken en hadden zich ook goed voorbereid. De discussies waren constructief en kritisch maar konden, naar het oordeel van enkele leden, scherper en actiever zijn. De Raad functioneert naast toezichthouder ook regelmatig als sparringpartner. Vooral als het gaat om de innovatiestrategie van Plan Nederland is er behoefte aan meer diepgaande discussie. De Raad van Toezicht heeft een evenwichtige samenstelling; de leden vormen een team dat goed samenwerkt in een open sfeer. Nieuwe leden worden aangesteld op basis van een expliciet profiel waarin de verschillende expertisegebieden zijn vastgelegd. De Raad wil de Raad van Advies omvormen tot een Comité van Aanbeveling dat zich sterker richt op de ambassadeursrol.

Verantwoordingsverklaring

Stichting Plan Nederland onderschrijft de onderstaande principes in de Erkenningregeling Goede Doelen en de daarmee verbonden Code Goed Bestuur van de Commissie Wijffels:

1. Een organisatie moet een scheiding aanbrengen tussen besturen, uitvoeren en toezicht houden;
2. Een organisatie moet de beschikbare middelen zo efficiënt en effectief mogelijk besteden;
3. Een organisatie moet rekening houden met de verschillende groepen die belang hebben bij haar werk (de belanghebbenden).

Stichting Plan Nederland geeft hieraan als volgt invulling:

1. Scheiding tussen besturen, uitvoeren en toezicht houden

Bij Stichting Plan Nederland wordt statutair onderscheid gemaakt tussen besturen en toezicht houden volgens het Raad van Toezicht-model (two tier). De directie bestuurt de organisatie, in nauwe samenwerking met het Management Team. De verhouding tussen de directie en de Raad van Toezicht is vastgelegd in de statuten, in een Huishoudelijk Reglement van de Raad van Toezicht en in een afzonderlijk Directiestatuut. Het Huishoudelijk Reglement sluit aan bij de richtlijnen van de Code Goed Bestuur van de Commissie Wijffels.

Verantwoordelijkheden, salaris en nevenfuncties van de directie

De directie bestaat uit de algemeen directeur mevrouw M.M. van 't Hek. Zij is verantwoordelijk voor het strategische beleid en het management en vertegenwoordigt de stichting. De statutaire directie is voor de uitoefening van haar taak verantwoording verschuldigd aan de Raad van Toezicht en houdt die met schriftelijke kwartaalrapportages op de hoogte. In het directiestatuut is omschreven welke besluiten de directie rechtsgeldig kan nemen en voor welke besluiten de goedkeuring van de Raad van Toezicht is vereist.

Bezoldiging directie

De directie ontvangt een salaris dat valt binnen de DG-norm en conform de richtlijnen van Goede Doelen Nederland (de branchevereniging van Nederlandse goededoelenorganisaties). Inzicht in de beloning van de directeur is te vinden in de jaarrekening.

Nevenfuncties directie

Algemeen directeur Monique van't Hek is bestuurslid van Stichting Alle Beetjes. Dit is een kleine stichting op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Daarnaast is zij namens Plan Nederland bestuurslid van de Stichting Hein Kolk Scholarship Fund en van de Stichting Education Fund '94 (samenwerking tussen AkzoNobel en Plan Nederland).

Verantwoordelijkheden, samenstelling en werkwijze van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de directie, de algemene gang van zaken in de stichting en verstrekt adviezen aan de directie. Daarnaast treedt de Raad op als vertegenwoordiger van de werkgever en als klankbord van de directie. Het toezicht strekt zich uit tot de realisatie van de doelstellingen van de stichting, de strategie en de risico's die zijn verbonden aan de activiteiten, de opzet en werking van de interne systemen voor risicobeheersing en controle en de financiële verslaglegging. De Raad van Toezicht bespreekt minstens eenmaal per jaar buiten de aanwezigheid van de directie het eigen functioneren (inclusief dat van de individuele leden) en het functioneren van de directie.

De Raad van Toezicht krijgt de relevante informatie door formeel bilateraal overleg, managementrapportages op kwartaalbasis en via beleidsdocumenten en analyses – vaak ondersteund door informatie van de betrokken manager. De Raad van Toezicht is geheel bevoegd te handelen ten aanzien van de directie.

Salaris en belangenverstrengeling

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen salaris; zij kunnen gemaakte onkosten declareren. De leden van de Raad van Toezicht hebben geen zakelijke relaties met Plan Nederland. In de statuten van Stichting Plan Nederland zijn maatregelen getroffen die belangenverstrengeling tegengaan.

Samenstelling van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van Plan Nederland bestaat minimaal uit zeven leden. De criteria met betrekking tot de samenstelling en de deskundigheid van de leden van de Raad van Toezicht zijn in profielschetsen opgenomen. De leden van de Raad van Toezicht worden aangesteld voor vier jaar en zijn eenmaal herkiesbaar.

Zittingstermijn, functie(s) en eventuele nevenfunctie(s)

Onderstaand een overzicht van de leden van de Raad van Toezicht van Plan Nederland, hun zittingstermijn, functie(s), expertisegebied in de Raad en hun eventuele nevenfunctie(s).

Mevrouw F.E.M. (Elsemieke) Havenga-Hillen

Lid sinds 16-11-2009
Voorzitter sinds 08-09-2014

Directeur/eigenaar EHC Communicatie en
Consultancy

Deskundigheid en rol in de Raad van Toezicht

- **Voorzitter**
- Media en communicatie
- Lid Members Assembly Plan International

**Nevenfuncties einde boekjaar
(per 30 juni 2017)**

- Bestuurslid Spieren voor Spieren
- Vicevoorzitter Larense Mixed hockeyclub

Mevrouw drs. B.J.M. (Bernadette) Langius

Lid sinds 16-02-2009
Niet herkiesbaar
Afgetreden per 1-02-2017

Commissaris en Toezichthouder
Lid Raad van Commissarissen: Van Lanschot Bankiers,
IBM, BDO Nederland, Ingenico ePayments

Deskundigheid en rol in de Raad van Toezicht

- **Vicevoorzitter**
- Strategie en financiën
- Voorzitter Audit Commissie
- Lid Remuneratie Commissie

**Nevenfuncties einde boekjaar
(per 30 juni 2017)**

- Lid Raad van Toezicht en Audit Committee Nationale Opera & Ballet
- Lid Raad van Toezicht Van Lanschot Bankiers
- Lid Risk Committee en lid Remuneratie Committee Raad van Toezicht Van Lanschot Bankiers

De heer H. (Hein) van Beuningen

Lid sinds 13 februari 2017
Herkiesbaar

Directeur Teslin Capital Management B.V.

Deskundigheid en rol in de Raad van Toezicht

- Strategie-ontwikkeling
- Organisatieverandering

**Nevenfuncties einde boekjaar
(per 30 juni 2017)**

- Lid Raad van Toezicht van het Van Gogh Museum te Amsterdam
 - Directielid Teslin Capital Management BV
 - Bestuurslid Carré Fonds
-

De heer mr. E.J. (Erik) CornelissenLid sinds 14-02-2012
Her kiesbaar
Afggetreden per 1-02-2017

Partner bij DeWaardSinke Advocaten B.V.

Deskundigheid en rol in de Raad van Toezicht

- Financieel, juridisch, media en sponsoring
- Lid Audit Commissie
- Lid Remuneratie Commissie
- Lid Members Assembly & lid Audit and Compliance Committee Plan International

**Nevenfuncties einde boekjaar
(per 30 juni 2017)**

- Voorzitter Koninklijke Nederlandse Hockeybond
- Bestuurslid Topsport Amsterdam
 - Lid Risk and Compliance Committee Internationale Hockey Federatie (FIH)
 - Bestuurslid Stichting Administratiekantoor TMG

De heer H. (Hanco) GerritseLid sinds 13-4-2017
Her kiesbaar

Directeur Financiën van de Vrije Universiteit van Amsterdam (VU). Uit hoofde van deze functie is hij tevens Bestuurder van de VU Holding B.V. waarin de deelnemingen van de Vrije Universiteit zijn ondergebracht.

Deskundigheid en rol in de Raad van Toezicht

- Voorzitter Audit Commissie

**Nevenfuncties einde boekjaar
(per 30 juni 2017)**

- Secretaris Stichting Continuïteit AVNM (Algemene Vereniging Nederlands Militairen)

De heer drs. F.M. J. (Frans) RöselaersLid sinds 01-09-2008
Afggetreden op 01-07-2017

Gepensioneerd

Deskundigheid en rol in de Raad van Toezicht

- Kinderrechten en Kinderarbeid
- Strategie en ontwikkelingssamenwerking
- Lid International Board Plan International

**Nevenfuncties einde boekjaar
(per 30 juni 2017)**

- Bestuurslid IREWOC (Foundation on International Research on Working Children)
 - Adviseur Kids Rights International
 - Lid Expert Committee for the International Children's Peace Prize
 - Trustee en lid Board Global March Against Child Labour
-

De heer H.J. (Herberth) Samsom

Lid sinds 08-09-2014
Herkiesbaar

CEO Auctio BV (BVA-Auctions NL; Dechow Duitsland;
Karner-Dechow Oostenrijk; BVA-Auctions België)

Deskundigheid en rol in de Raad van Toezicht

- Ondernemerschap
- Financiën
- Marketing
- Communicatie

**Nevenfuncties einde boekjaar
(per 30 juni 2017)**

- Toezichthouder Voogd&Voogd
- Toezichthouder Xindao
- Toezichthouder Cureaos

Mevrouw S. (Sabine) Tjeenk Willink

Lid sinds 03-02-2014
Herkiesbaar

Interim Marketing Manager, onder meer bij
VodafoneZiggo en SCA

Deskundigheid en rol in de Raad van Toezicht

- Marketing
- Bestuurslid Stichting Education Fund '94

**Geen nevenfuncties per einde boekjaar
(30 juni 2017)**

De heer ir. T.C.M.J. (Tom) van Woerkom

Lid sinds 04-06-2012
Afgetreden per 01-07-2017

Directeur/eigenaar Tom van Woerkom
Coaching & Advies

Deskundigheid en rol in de Raad van Toezicht

- Plan Nederland vrijwilligers

**Geen nevenfuncties per einde boekjaar
(30 juni 2017)**

Commissies

De Raad van Toezicht formeert uit haar leden een Audit Commissie en een Remuneratie Commissie. De Audit Commissie heeft als taak om de besluitvorming van de Raad van Toezicht op het gebied van de begroting, de jaarrekening en het systeem van interne en externe audits voor te bereiden. Het doel van de Remuneratie Commissie is het voorbereiden van de besluitvorming over het honorarium van de directie en alle andere besluitvorming over algemene arbeidsrechtelijke salariele verhoudingen.

Audit Commissie

De Audit Commissie heeft in het verslagjaar twee keer vergaderd. De commissie houdt zich bezig met het voorbereiden van de besluitvorming over de begroting, de jaarrekening inclusief het jaarverslag en de bespreking van deze jaarstukken met de accountant van Plan Nederland. De commissie toetst ook de werking van de administratieve organisatie en interne controles, in het bijzonder de betalingsorganisatie. De externe accountant wordt benoemd door de Raad van Toezicht, in lijn met de keuze van Plan International voor een accountant voor de gehele internationale organisatie. De Raad van Toezicht kan aan de accountant nadere vragen stellen over de verklaring op het gebied van de getrouwheid van de jaarrekening. De accountant woont de vergadering van de Audit Commissie over het jaarverslag en de jaarrekening bij, en waar wenselijk, de vergadering van de Raad van Toezicht.

Remuneratie Commissie

Het doel van deze commissie is het voorbereiden van goede besluitvorming over de honorering van de directie en het voorbereiden van wijzigingen in het arbeidsvoorwaardenbeleid. De voorzitter van de Raad van Toezicht is ook voorzitter van de Remuneratie Commissie. De Remuneratie Commissie bestaat uit de leden van de Audit Commissie en de voorzitter van de Raad van Toezicht, die tevens voorzitter is van de Remuneratie Commissie. De Remuneratie Commissie heeft in het verslagjaar, zoals gebruikelijk, eenmaal vergaderd. De Remuneratie Commissie heeft zich in het verslagjaar specifiek gebogen over de salarisstructuur en over het remuneratierapport met betrekking tot de algemeen directeur.

Contact met de Ondernemingsraad

De voorzitter van de Raad van Toezicht en een lid van de Raad hebben, zoals gebruikelijk, in het verslagjaar eenmalig informeel met de Ondernemingsraad (OR) en de directie gesproken. Zij bespraken onder meer lopende aanpassingen van de organisatie en de samenwerking tussen OR en directie. De Raad waardeert het jaarlijkse contact met de OR, om zo voeling te houden met wat er leeft onder de medewerkers.

2. Efficiënte en effectieve organisatie

Hoe benoemt Plan Nederland de richtinggevende doelstellingen?

De directie en de Raad van Toezicht geven richting aan de doelstellingen van Plan Nederland via het strategieplan, het meerjarige financiële kader en de begroting voor het komende boekjaar en het daarmee verbonden jaarplan.

Hoe controleert Plan Nederland de effectiviteit en efficiëntie van de projectbestedingen?

Het beheer van programma's en projecten, inclusief de samenwerking met partnerorganisaties, wordt op meerdere momenten getoetst. De uitvoering wordt gemonitord door de analyse van inhoudelijke rapporten (op kwartaal/half jaar of jaarbasis) en financiële kwartaalrapportages. Jaarlijks bezoeken de betreffende themadeskundigen van Plan Nederland de programma's en projecten in uitvoering om deze te monitoren. Ieder programma en project wordt halverwege en bij afronding extern geëvalueerd.

De afspraken over financiële bijdragen van Plan Nederland aan de programma's van Plan International worden vastgelegd in een Funding Agreement Document (FAD), waarin ook een betalingsplanning is opgenomen. De financiële bijdragen van Plan Nederland worden in termijnen overgemaakt, op basis van goedgekeurde financiële en inhoudelijke rapportages. Mocht op enig moment blijken dat een partner zijn verplichtingen niet nakomt, dan past Plan Nederland haar fraude- en sanctiebeleid toe (op basis van de Anti Fraud and Anti Corruption Policy die is vastgesteld door Plan International). Plan Nederland behoudt zich het recht voor om contractuele verplichtingen eenzijdig te ontbinden als de financiële middelen niet in overeenstemming met de gemaakte afspraken worden gebruikt door de partnerorganisatie. Plan International controleert hoe fondsen worden besteed. Mede daarmee waarborgt Plan efficiënt beheer en kan oneigenlijk gebruik worden voorkomen. Het lokale landenmanagement is financiële verantwoording schuldig aan de landendirecteur (Country Director), die op zijn beurt verantwoording aflegt aan een van de vier regionale directeuren. De regionale directeuren leggen verantwoording af aan de CEO van Plan International, die weer verantwoording aflegt aan het internationale bestuur (International Board) van Plan International.

Alle procedures, administratieve en controlling processen zijn vastgelegd in het Field Operation Book. De interne auditafdeling van Plan International controleert jaarlijks ongeveer 70 procent van de uitgaven in de programmalanden en rapporteert daarover aan de Financial Audit Committee van het internationale bestuur. Bovendien wordt Plan jaarlijks gecontroleerd door externe accountants. Het management en de operaties van Plan International Inc. en Plan Limited worden gecontroleerd en onafhankelijk beoordeeld door het International Committee on Fundraising Organizations (ICFO). Beide voldoen aan de ICFO-standaarden en grondslagen.

Hoe monitort en evalueert Plan Nederland de uitvoering van de interne processen?

Het monitoren en evalueren van de uitvoering van activiteiten vindt plaats gedurende het jaar. Wat betreft de interne processen steunt de directie vooral op de monitoring door de CFO, interne kwaliteitsaudits, externe benchmarkonderzoeken en klachtenrapportages. Ook steunt de directie op de bevindingen van de externe accountant, de externe ISO-auditor, het CBF, Goede Doelen Nederland, het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Plan International en andere relevante belanghebbenden.

Hoe worden aanpassingen naar aanleiding van evaluaties uitgevoerd?

De directie monitort verbeterpunten maandelijks en per kwartaal, en bespreekt deze met het Management Team van Plan Nederland.

3. Aandacht voor belanghebbenden

Plan Nederland ziet het als haar verantwoordelijkheid en plicht om helder en transparant te communiceren met alle belanghebbenden, hen te betrekken bij het werk van Plan en verantwoording af te leggen over resultaten, inkomsten en bestedingen. Plan Nederland gebruikt daarvoor een mix van communicatiemiddelen en probeert daarbij zoveel mogelijk maatwerk te leveren.

Wie heeft er belang bij het werk van Plan Nederland? Is de communicatie zodanig ingericht dat de informatie relevant, duidelijk en toegankelijk is voor belanghebbenden?

Al het werk van Plan Nederland staat in het teken van de blijvende verbetering van de situatie van kinderen en jongeren in ontwikkelingslanden, met een speciale focus op meisjes en jonge vrouwen. De belangrijkste beneficianten van de programma's en projecten die door Plan Nederland worden gefinancierd, zijn daarom de kinderen en jongeren in ontwikkelingslanden, hun ouders of verzorgers en de gemeenschappen waarin zij leven. Om hen te bereiken, werkt Plan Nederland samen met de Plan-landenkantoren en hun partnerorganisaties. De medewerkers van de landenkantoren hebben geregeld direct contact met de sponsorkinderen, hun families en gemeenschappen.

Daarnaast is er een aantal belanghebbenden met wie Plan regelmatig contact onderhoudt. Allereerst zijn dat de sponsors in Nederland. De groep belanghebbenden van Plan Nederland bestaat verder uit beleidsmakers en beleidsbeïnvloeders, institutionele partners, alliantiepartners, corporate partners, medewerkers, vrijwilligers, andere Plan-kantoren, Plan International en het Nederlandse publiek.

De afdeling Corporate Communicatie en de afdeling Sponsorship Management zien erop toe dat adequaat wordt ingespeeld op de informatiebehoefte van belanghebbenden. Met tal van communicatie-uitingen wil Plan Nederland mensen in Nederland betrekken en enthousiast maken voor het werk van Plan, of ze nu potentiële sponsors zijn, werken bij een overheidsinstantie, een informatiepakket willen opvragen of een handtekening onder een petitie willen zetten. Plan Nederland evalueert alle communicatiemiddelen periodiek kwantitatief of kwalitatief. Hoofdstuk 4 van het jaarverslag gaat in op de manier waarop en de middelen waarmee Plan Nederland externe belanghebbenden bereikt en de dialoog met hen voert. Plan Nederland vindt het belangrijk de vinger aan de pols te houden bij bestaande en potentiële sponsors en interne contacten en doet dat onder andere door klanttevredenheidsonderzoek en klachtenmanagement. Ook daarover meer in hoofdstuk 3.

Toekomstige ontwikkelingen

De organisatie gaf het afgelopen jaar verder invulling aan haar betrokkenheid bij noodhulp na rampen via het lidmaatschap van GIRO555 en de Dutch Relief Alliance. Plan Nederland speelde een belangrijke rol bij de nationale actie tegen hongersnood in de Hoorn van Afrika. Naar verwachting zal deze rol de komende jaren verder groeien. Door het meisjesvoetbal te omarmen in de vorm van La League en een samenwerking met Return to Sender te sluiten vraagt Plan Nederland op een nieuwe manier en met nieuwe partners aandacht voor de positie van meisjes.

Ook de verschillende allianties waaraan Plan Nederland deelneemt maken duidelijk dat onderlinge samenwerking van ontwikkelingsorganisaties een steeds belangrijker manier is om doelstellingen te realiseren: Girls Advocay Alliance, Yes I do, Down to Zero, Girls Not Brides. De werkzaamheden in de allianties zijn sterker dan voorheen gericht op lobby en advocacy: het beïnvloeden van overheden en maatschappelijke organisaties in ontwikkelingslanden. De Raad van Toezicht ondersteunt de intensivering van de samenwerkingsvormen en volgt de ontwikkelingen met belangstelling.

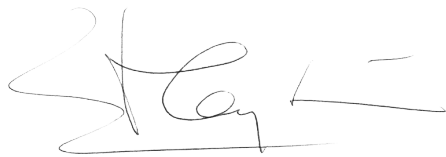
Evaluatie van de werking versus de opzet van de verantwoordingsverklaring

De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat binnen Stichting Plan Nederland de opzet en werking van de verantwoordingsverklaring en daarmee de invulling van de hoofdprincipes goed zijn. Die hoofdprincipes zijn: functiescheiding tussen besturen/uitvoeren en toezicht houden, het continu verbeteren van de effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen en de optimalisatie van de omgang met belanghebbenden.

Amsterdam, 15 februari 2018

Namens de leden van de Raad van Toezicht:

de heer H. (Hein) van Beuningen, mevrouw S. (Susan) Blankhart, de heer H. (Hanco) Gerritse,
mevrouw K. (Katja) Kok, de heer H. (Herberth) Samsom, mevrouw S. (Sabine) Tjeenk Willink

Elsemieke F.E.M. Havenga - Hillen
Voorzitter Raad van Toezicht Plan Nederland